

Castell d'Espinalbet

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona d'Espinalbet.
Emplaçament Al costat de l'església i de la rectoria de Sant Vicenç d'Espinalbet.

Coordenades:

Latitud: 42.1186
Longitud: 1.80824
UTM Est (X): 401484
UTM Nord (Y): 4663632

Classificació

Número de fitxa 08050 - 16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Són visibles poques estructures arquitectòniques i caldria delimitar i establir quines restes pertanyen al castell. Caldria una excavació arqueològica.

Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa

Observacions protecció: BCIN: R-I-51-5241
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari IPA NÚM. 709

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada

Titular: 08049A00500105000000

Fitxes associades:

Sant Vicenç d'Espinalbet

Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga

Data de registre de la dt., 07/06/2011 - 02:00

fitxa:

Descripció

El turó on s'aixeca el nucli central d'Espinalbet, format per l'església de Sant Vicenç d'Espinalbet, la rectoria i junt amb restes d'altres estructures, és el lloc on es creu que hauria estat emplaçat el castell. De fet, dalt del morral que hi ha al costat de l'església i la rectoria, orientat cap al sud-est, trobem restes d'estructures que podrien correspondre al castell d'Espinalbet. Es conserven poques estructures visibles, en concret podem observar una plataforma de planta irregular, tot i que tendint a quadrangular, el mur que en conforma el seu perímetre és bastit amb pedres de tall irregular i mides força grans, l'estructura aprofita les afloracions rocoses existents. Per accedir a la part superior de la plataforma hi ha una petita escala de graons de pedra al costat de ponent. Aquesta plataforma s'ha interpretat com la possible base d'una torre de defensa. Caldria una intervenció arqueològica per tal de poder delimitar l'extensió total de les restes i per tant detectar si es conserven més estructures pertanyents al castell, i d'altra banda, poder precisar més informació tant arquitectònica, com funcional i cronològica d'aquesta plataforma. Es creu que els fonaments de la rectoria també poden estar bastits sobre o aprofitar part d'estructures del castell. Tanmateix, també s'apunta en la bibliografia que gran part de la pedra del castell va ser aprofitada per la construcció de la rectoria i/o de l'església.

Observacions:

El turó té orientació vers sud-est, permetent una bona visibilitat vers tota la vall de la Riera de Metge al seu pas pel terme de Castellar del Riu i part del terme de Berga i amb contacte visual molt directe amb Queralt (indret que s'hi ubica el castell Berguedà), així com vers tota l'obaga de la mateixa Serra de Queralt i de la Tossa.

Història

El Castell d'Espinalbet, junt amb altres indrets d'Espinalbet i d'altres llocs de Castellar del Riu, consten com a possessions del trobador Guillem de Berguedà. Béns patrimonials que el trobador va heretar del seu pare el vescomte Guillem de Berguedà, el 1183. (VVAA:1985:40). En el testament del trobador, amb data 25 d'abril de 1187, Guillem deixa al seu germà Berenguer diverses possessions entre les quals el castell d'Espinalbet ("Kastrum de Espinalbeto"), el qual, en el testament reconeix tenir en feu del rei d'Aragó (VVAA:1985) junt amb el castell de Madrona i el de Casserres amb les seves pertinences, etc.(VVAA: 1985:40-41). Malauradament no hi ha constància de més notícies documentals referides al castell d'Espinalbet.

Bibliografia

-GUILLEM DE BERGUEDÀ I ALTRES TROBADORS (1986): Obra poètica. (Pròleg de Martí de Riquer). Edicions de l'Albí, Escriptors Berguedans, núm. 2, Berga. -RIQUER, M. de (1971: 280): Guillem

de Berguedà. Vol. I: Estudio Histórico, literario y lingüístico. Espluga de Francolí: Abadía de Poblet, 1971.

-SANJUAN, A. (2010): Patrimoni històric de Castellar del Riu. La Patumaire Edicions, Berga. -

SANTANDREU, M.D., i altres (1999): Castells medievals del Berguedà. Vol.2. Ed. Amics del Romànic del Berguedà. Berga -SANTANDREU, M.D (1982): Els castells del Berguedà en un document de l'any 1309. Revista del centre d'estudis berguedans. Berga: 110- 118. -SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga. -VVAA. (1985): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona. -VV.AA. (1990). "Catàleg de Monuments i Conjunts Històric-Artístics de Catalunya", Direcció General del Patrimoni Cultural, Servei del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, Barcelona. -VV.AA. (1994:137-141). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

